

หัวข้อเรื่อง การศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานกองทุนหมุนเวียน :
กรณีศึกษา กองทุนสนับสนุนการวิจัย

นักศึกษา นางสาวชอุษา อาด กัณทรส
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ สมชัย ศรีสุทธิยากร
ระดับการศึกษา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
คณะ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ. 2552

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการประเมินผลการดำเนินงานกองทุนหมุนเวียน กรณีศึกษา กองทุนสนับสนุนการวิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาถึงความเหมาะสมของ การตั้งค่าเกณฑ์วัดผลการดำเนินงานด้านต่างๆ และ วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ (2) เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาระบบการประเมินผลของทุนหมุนเวียน เพื่อประโยชน์ในการประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการระบบประเมินผลการดำเนินงานของทุนหมุนเวียนอื่นๆ

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานทั้ง เชิงประมาณ (Quantitative Research) และ เชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยผู้ศึกษาจะศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการประเมินผลการดำเนินงานของ สกว. ได้แก่ การจัดตั้งกองทุนสนับสนุนการวิจัย (Fund formulation) การบริหารกองทุน (Fund management) การเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินผลการดำเนินงานของ สกว. เฉพาะปีบัญชี 2548 เท่านั้น

จากผลการศึกษาทำให้ทราบถึงกลยุทธ์ในการบริหารกองทุนให้ประสบความสำเร็จได้ ดังนี้

1.1 การกำหนดวิสัยทัศน์ บทบาทหน้าที่ พันธกิจตามที่กฎหมายกำหนด

ผลการศึกษาพบว่า สกว. ได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ บทบาทหน้าที่ พันธกิจตามที่กฎหมายกำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการวิจัย พ.ศ. 2535 และตามที่ คณะกรรมการนโยบายกองทุนสนับสนุนการวิจัยกำหนดเพิ่มเติมด้วย ประกอบกับผู้บริหาร สกว. ส่วนใหญ่ เป็นผู้มีประสบการณ์ มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดทำแผนกลยุทธ์ จึงทำให้ กระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ ได้มีการถ่ายทอดเป้าหมายจากระดับองค์กร สู่เป้าหมายระดับฝ่าย ระดับงาน และ ระดับพนักงาน ได้ทั่วถึง

1.2 ระบบการบริหารติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารและพนักงานงาน สกว. ส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องการวัดผลองค์กรแบบสมดุล (Balanced Scorecard : BSC) มีการเตรียมความพร้อมก่อนนำระบบการวัดผลแบบ BSC มาใช้ เช่น เตรียมระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในขั้นตอนการติดตามรายงานผล และจัดให้มีหน่วยประกันคุณภาพ (Quality Assurance Unit) ในการกำหนดตัวชี้วัดโดยรวมของ สกว. นั้น ผู้บริหาร สกว. เห็นว่ามีความเหมาะสม เนื่องจาก สกว. เป็นกองทุนหมุนเวียนที่ใช้เงินงบประมาณแผ่นดินต้องสะท้อนความต้องการในการสนองประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้เสีย และให้ค่าน้ำหนักในประเด็นนี้มาก และพบว่า การกำหนดค่าเป้าหมายของบางตัวชี้วัดไม่เหมาะสมและไม่ท้าทาย และ บางท่านเห็นว่าการประเมินแบบนี้เป็นการจำกัดการทำงานไม่สามารถคิดงานนอกกรอบได้ด้วย

1.3 กระบวนการมีส่วนร่วมของบุคลากรในระดับต่างๆ

ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการทำงานทั้งภายในและภายนอกของ สกว. ส่วนใหญ่ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของบุคลากร โดยวิธีการจัดให้มีการประชุมในระดับต่างๆอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกเดือน เพื่อใช้เป็นเวทีของการรายงานผลการดำเนินงานต่อที่ประชุม ประกอบกับ สกว. มีโครงสร้างองค์กรที่มีลักษณะแบนราบ ดังนั้นช่วงของการสั่งการและการรายงานผล จึงมีความรวดเร็ว ในการปรับเปลี่ยนแก้ไขปัญหา ในประเด็นนี้ ถือได้ว่าเป็นข้อที่ได้เปรียบของ สกว. ในการสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ (learning by doing) อย่างแท้จริง

จากผลการศึกษาที่มีข้อเสนอแนะ 3 ประการ คือ

- 1) หน่วยงานที่รับผิดชอบการประเมินงานวิจัย ควรจัดทำตัวชี้วัดรวมและจัดทำ benchmark เพื่อใช้กำหนดค่าเกณฑ์วัดที่เหมาะสม
- 2) ผู้ทำหน้าที่ประเมินต้องมีความเข้าใจลักษณะจำเพาะของหน่วยงาน เพื่อจะได้ให้คำปรึกษาหรือข้อคิดเห็น ข้อชี้แนะในการจัดทำตัวชี้วัดและการกำหนดค่าเกณฑ์วัดที่เหมาะสมได้
- 3) การนำความรู้เทคนิคการประเมินของตะวันตกมาใช้ ควรพิจารณาความเหมาะสมและความพร้อมตลอดจนวัฒนธรรมการทำงานของภาครัฐ เพื่อปรับประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงด้วย